

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ: ГЛОБАЛІСТИКА ТА ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО ІНТЕГРАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ

1. Нормативні навчальні дисципліни.

1.1. Дисципліни професійної підготовки.

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»

Спеціальність: 032 «Історія та археологія»

Освітній рівень: третій рівень освіти (доктор філософії)

ВИКЛАДАЧ: Мартинов Андрій Юрійович, доктор історичних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу історії міжнародних відносин і зовнішньої політики України Інституту історії України НАН України

Тел. роб. 0984077912

Email: martynov.andriy15@gmail.com

Персональні профілі та сторінки web-ресурсів:

<https://orcid.org/0000-0002-9802-5980>

<http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?>

[q=%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%B2+%D0%90.%D0%AE.&C21COM=S&I21DBN=SIMPLE_TEXT](http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?q=%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%B2+%D0%90.%D0%AE.&C21COM=S&I21DBN=SIMPLE_TEXT)

ЗАГАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ: 4 кредити ECTS

Аудиторних занять: 48 академічних годин (16 лекційних і 8 семінарів по 2 академічні години); дві контрольні (модульні роботи) роботи – 4 академічні години; консультація та іспит – 4 академічні години)

Самостійна робота слухачів курсу: 64 години.

Форма підсумкового оцінювання: залік.

АНОТАЦІЯ

1. Анотація курсу

Курс «Глобалістика та проблеми міжнародного інтеграційного процесу» присвячений висвітленню основних етапів, змісту, завдань та проблем інтеграційних процесів, як у глобальному, так і регіональному масштабах. Значення регіональної інтеграції продемонстровано на прикладі історії європейської інтеграції, яка є найвіддалішим прикладом успішного об'єднання зусиль різних націй заради вирішення спільних проблем та гармонійного розвитку.

У лекційному курсі розкрито основні цивілізаційні особливості інтеграційних процесів, показано головні проблеми інтеграції, яка відбувається в світовій політиці. В цілому зазначений курс доповнює знання студентів щодо тенденцій еволюції сучасних міжнародних відносин, дає можливість отримати узагальнену картину історії та сучасного етапу розвитку провідних регіональних інтеграційних угруповань.

Курс складається із двох змістовних модулів та побудований за вимогами Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Дисципліна є нормативним базовим курсом для докторантів з історичних дисциплін.

Мета навчальної дисципліни: полягає в підготовці студентів до самостійного аналізу та розуміння головних тенденцій розвитку сучасних міжнародних відносин, специфіки різних форм регіональної інтеграції, та адекватному розумінні проблем та перспектив взаємодії України з різноманітними інтеграційними угрупованнями.

Завдання навчальної дисципліни: обґрунтування геополітичного вибору України в процесі інтеграції, висвітлюються перспективи співробітництва України з Європейським Союзом, країнами Співдружності незалежних держав, аналізується участь України у розв'язанні основних завдань діяльності Організації Об'єднаних Націй та її взаємодія з інтеграційними угрупованнями країн Азії, Африки та Латинської Америки.

**ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ І РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ**

Шифр згідно з ОНП	Компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 2	Здатність використовувати у професійній діяльності базові загальні знання з різних наук (філософії науки та культури, педагогіки, соціології, соціальної філософії, антропології, мистецтвознавства, демографії тощо).
ЗК 3	Здатність до розуміння широкого кола філософсько-світоглядних проблем, глибинного усвідомлення суспільних процесів, причинно-наслідкових зв'язків.
ЗК 4	Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у різних видах професійної діяльності; володіти основними методами і засобами набуття, зберігання та обробки інформації; знаходити необхідну інформацію, критично її осмислювати, порівнювати та аналізувати з метою визначення рівня її вірогідності; користуватися бібліотечними та архівними фондами як традиційними, так і електронними.
ЗК 6	Здатність виявляти, формулювати і розв'язувати дослідницькі проблеми, приймати обґрунтовані рішення та створювати алгоритм їхнього втілення у практику.
ЗК 7	Здатність до наукового пошуку; володіння необхідним дослідницьким інструментарієм; адекватного висвітлення та оцінювання історичних знань.
Фахові компетентності (ФК)	
ФК 2	Володіння сучасною науковою термінологією, глибинне розуміння змісту фахових термінів.
ФК 3	Знання з філософії історії, зокрема розуміння сутності історичних теорій щодо реконструкції минулого людства, обізнаність з основними науковими напрямками та науковими школами.
ФК 4	Навички із застосування спеціального інструментарію з

	метою відбору, аналізу, інтерпретації історичних джерел, верифікації наведеної в них інформації.
ФК 5	Вміння орієнтуватися в системі збереження архівних документів, спеціальні знання з історії функціонування державної машини та особливостей діловодства різних країн в різні історичні періоди, що дозволяє виявити необхідну для дослідження джерельну базу.
ФК 6	Вміння застосовувати під час дослідження класичні та сучасні наукові методи, зокрема історичні та міждисциплінарні, адекватно визначати методіку дослідження відповідно до висунутих завдань та сформульованих цілей.
ФК 9	Здатність визначати вплив соціокультурного середовища, політичної системи на формування особистості та роль особистості в історії.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН 1	Вільне володіти всім арсеналом знань про минуле людства, закони і тенденції розвитку суспільства, інструменти та практики його вивчення.
ПРН 2	Знати основні теорії, ідеї, концепції, напрямки історичних досліджень як класичних, так і новітніх, зокрема локальної історії, регіоналістики, усної історії, інтелектуальної історії тощо.
ПРН 3	Опанувати сучасну термінологічну систему та понятійний апарат історичної науки і соціогуманітаристики
ПРН 4	Уміти збирати, опрацьовувати та зберігати наукову інформацію за допомогою сучасних інформаційних технологій.
ПРН 5	Уміти відбирати, аналізувати, класифікувати джерела для здійснення наукового дослідження, визначати рівень їхньої достовірності та інформативності, верифікувати наведені в них відомості.
ПРН 6	Втілювати в історичному дослідженні вже існуючі

	теоретичні розробки, визначати наявні проблеми, шукати шляхи їхнього розв'язання.
ПРН 8	Уміння обирати методологічний інструментарій та стратегічні підходи відповідно до особливостей наукового дослідження, його мети та завдань, розглядати проблему.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тематичний план

№ з/п	Назва теми	Загальна кількість годин	Лекції	Семінари, підсумковий модульний контроль (контрольні роботи) та іспит	Самостійна робота
Модуль 1.					
1	<i>Теорії, цілі та проблеми міжнародної інтеграції</i>	2	2		2
2	<i>Історичні передумови і основні етапи європейської інтеграції.</i>	6	2	2	2
3	<i>Структура і діяльність Європейського Союзу на сучасному етапі.</i>	6	2	2	2
4	<i>Розширення Європейського Союзу: історія, проблеми і перспективи.</i>	5	2	1	2
5	<i>Спільна зовнішня та оборонна політика Європейського Союзу.</i>	5	2	1	2
6	<i>Цивілізаційна історія інтеграційних процесів.</i>	5	2	1	2
7	<i>Локальні цивілізації і процеси інтеграції.</i>	5	2	1	2
8	<i>Інтеграційні і дезінтеграційні процеси на пострадянському просторі.</i>	8	4	2	2
Підсумковий модульний контроль (контрольна робота)		2		2	

Всього з модуль 1		44	18	12	14
Модуль 2.					
9	<i>Міжнародні зв'язки між інтеграційними угрупованнями</i>	5	2	1	2
10	<i>Інтеграційні і геополітичні інтереси України</i>	5	2	1	2
11	<i>Інтеграційні процеси в світовій економіці</i>	5	2	1	2
12	<i>Діяльність ООН як приклад інтеграційних процесів</i>	5	2	1	2
13	<i>Діяльність інтеграційних об'єднань в Азії</i>	5	2	2	2
14	<i>Інтеграційні об'єднання в Північній і Південній Америці та Африці</i>	6	4		2
Підсумковий модульний контроль (контрольна робота)		2	-	2	-
Всього за модуль 2		34	14	8	12
Письмова робота – дослідницька студія		38	-	-	38
Підсумковий контроль (консультація та залік)		4	-	4	-
Разом за курс		120	32	24	64

№ з/п	Теми семінарів	Кількість годин
Модуль 1		
Семінар 1	Теорії, цілі та проблеми міжнародної інтеграції 1. Предмет світової політики. 2. Реалістичні та ідеалістичні концепції інтеграції. 3. Цивілізаційний підхід в аналізі світової політики. 4. Функціоналістський та федералістичних підходи до вивчення інтеграції. 5. Вплив процесу глобалізації на інтеграцію. 6. Синергетична теорія інтеграції. 7. Циклічна теорія інтеграції. 8. Конфліктологічна теорія інтеграції. Література: Європейський Союз: консолідовані договори. – К., 1999. Европейский Союз на пороге XXI века. – М., 2001. Івченко О.Г. Україна в системі міжнародних відносин. Історична ретроспектива і сучасний стан. – К. – 1997. Копійка В., Шинкаренко Т. Історія європейської інтеграції. К., 2012.	2
Семінар 2	<i>Історія і сучасний стан європейської інтеграції</i> 1. Утворення Європейського Союзу. 2. Роль і функції Європейської комісії. 3. Європейський парламент в процесі європейської інтеграції. 4. Перша Конституція ЄС. 5. Проблеми і перспективи адаптації України до законодавства ЄС. <i>Література:</i> Європейський Союз: консолідовані договори. – К., 1999. Европейский Союз на пороге XXI века. – М., 2001. История европейской интеграции (1945-1994). – М., 1995. Копійка В.В. Розширення Європейського Союзу: теорія і практика інтеграційного процесу. – К., 2002.	2

Семінар 3	Розширення Європейського Союзу: історія і перспективи 1. Дайте оцінку причинам розширення ЄС. 2. Охарактеризуйте центральноевропейське розширення ЄС. 3. Подумайте над завданнями асоційованого членства в ЄС. 4. Проаналізуйте концепцію спеціального сусідства. 5. Визначте критерії членства в ЄС. Література: Європейський Союз: консолідовані договори. – К., 1999. Европейский Союз на пороге XXI века. – М., 2001. Копійка В.В. Розширення Європейського Союзу: теорія і практика інтеграційного процесу. – К., 2002.	2
Семінар 4	Спільна зовнішня і оборонна політика Європейського Союзу 1. Причини розширення Європейського Союзу. 2. Перше розширення ЄС. 3. Друге розширення ЄС. 4. Третє розширення ЄС. 5. Четверте розширення ЄС. 6. П'яте розширення ЄС. 7. Країни-кандидати на вступ до ЄС. Література: Європейський Союз: консолідовані договори. – К., 1999. Европейский Союз на пороге XXI века. – М., 2001. Копійка В.В. Розширення Європейського Союзу: теорія і практика інтеграційного процесу. – К., 2002.	2
Семінар 5	Цивілізаційна історія інтеграційних процесів 1. Подумайте над основними етапами цивілізаційної історії інтеграції. 2. Проведіть порівняльний аналіз походів О.Македонського та великих географічних	2

	відкриттів. 3. Розкрийте сенс цивілізаційного бачення інтеграційних процесів. 4. Проаналізуйте цивілізаційну ідентичність України. 5. Дослідіть взаємозв'язок між процесом деколонізації та зіткненням цивілізацій. Література: Білорус О.Г. Глобалізація і національні інтереси України. – К., 2001. Василенко И.А. Диалог цивилизаций: социокультурные проблемы политического партнерства. – М., 1999. Васильева-Чекаленко Л.Д. Україна в міжнародних відносинах (1944-1996). – К., 1998.	
Модуль 2		
Семінар 6	Локальні цивілізації і процеси інтеграції 1. Подумайте над специфікою інтеграційних процесів, які відбуваються у православному світі. 2. Проаналізуйте причини конфлікту трансатлантичної та ісламської цивілізацій. 3. Порівняйте історичні особливості розвитку православних та латиноамериканських народів. 4. Дослідіть причини уповільненого розвитку африканських країн. 5. Подумайте над перспективами надцивілізаційних інтеграційних утворень. Література: Білорус О.Г. Глобалізація і національні інтереси України. – К., 2001. Василенко И.А. Диалог цивилизаций: социокультурные проблемы политического партнерства. – М., 1999. Васильева-Чекаленко Л.Д. Україна в міжнародних відносинах (1944-1996). – К., 1998.	2
Семінар 7	Міжнародні зв'язки між інтеграційними об'єднаннями 1. Подумайте над можливістю максимального використання досвіду ЄС в розвитку СНД.	2

	2. Порівняйте інтеграційну історію АСЕАН та СНД. 3. Проаналізуйте можливість успішного розвитку ШОС. 4. Порівняйте тенденції розвитку ШОС та СНД. Література: Бжезинский З. Велика шахівниця. Американська першість та її стратегічні імперативи. – Львів, 2000. Білорус О.Г. Глобалізація і національні інтереси України. – К., 2001. Василенко И.А. Диалог цивилизаций: социокультурные проблемы политического партнерства. – М., 1999. Васильева-Чекаленко Л.Д. Україна в міжнародних відносинах (1944-1996). – К., 1998.	
Семінар 8	Діяльність ООН як приклад інтеграційних процесів 1. Проаналізуйте історію ООН з точки зору інтеграційних процесів у світі. 2. Дослідіть універсальну роль ООН в сучасному світі. 3. Висвітліть позицію України щодо реформування ООН. 4. Визначте шанси перетворення ООН на світовий уряд. 5. Порівняйте роль Ради Безпеки ООН і військових союзів. Література: Бжезинский З. Велика шахівниця. Американська першість та її стратегічні імперативи. – Львів, 2000. Білорус О.Г. Глобалізація і національні інтереси України. – К., 2001. Василенко И.А. Диалог цивилизаций: социокультурные проблемы политического партнерства. – М., 1999. Васильева-Чекаленко Л.Д. Україна в міжнародних відносинах (1944-1996). – К., 1998. Цыганков П.А. Международные отношения. – М., 1996. Яковец Ю.В. Глобализация и взаимодействие цивилизаций. – М., 2001.	2

Підсумковий (модульний) контроль	Контрольні роботи	4
Підсумковий контроль	Консультація та залік	4

Самостійна робота здійснюється у вигляді опрацювання лекційного матеріалу, додаткової літератури задля кращого засвоєння ідей, положень, концептів та фактажу навчального курсу та підготовки дослідницької роботи **за проблематикою, погодженою з викладачем**

ПОРЯДОК І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності аспіранта за кожним із запланованих видів робіт здійснюється у відповідності до таких критеріїв:

Вид роботи	Кількість балів за один вид роботи	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів за курс
<i>Лекції</i>	1	Аспірант відвідує лекційне заняття, якісне веде конспект лекції	За лекції – 16
	0	Аспірант не відвідує лекцію	
<i>Практичне заняття (семінари)</i>	3	Аспірант ставить змістовні запитання, висловлює аргументовані зауваження, бере участь у дискусії	За практичні заняття (семінари) – 24
	1-2	Аспірант ставить запитання, але не висловлює аргументованих зауважень та/або не бере участі в дискусії	
	0	Пасивна участь у практичному занятті	
<i>Самостійна робота (письмова робота – дослідницька студія)</i>	20	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє аналітичний та творчий підхід, знання особливостей досліджуваного явища, виклад є логічним. Роботу оформлено відповідного до чинних вимог.	За самостійну роботу – 20
	15-19	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє аналітичний та творчий	

		підхід, знання особливостей досліджуваного явища, виклад є в цілому логічним. Але є незначні недоліки: деяка непослідовність у викладенні матеріалу, певні прогалини у розумінні явища, фактичні помилки. Роботу оформлено відповідного до чинних вимог, але є невеликі хиби в оформленні.	
	9-14	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє непогане знання матеріалу, але є значна кількість недоліків різного характеру, структурні порушення, нелогічність у викладі матеріалу, нехтування приписами оформлення роботи.	
	1-8	Роботу подано невчасно; автор не засвоїв необхідний матеріал, не розуміє досліджуваного явища.	
	0	Робота взагалі не підготовлена аспірантом	
Контрольні (модульні роботи)	5	Аспірант надав вичерпні відповіді на всі питання контрольної роботи, продемонстрував глибоке знання матеріалу	За контрольні роботи – 10
	3-4	Аспірант надав вичерпні	

		відповіді на всі питання контрольної роботи, але є незначні недоліки: деяка непослідовність у викладенні матеріалу, певні прогалини у розумінні явища, фактичні помилки.	
	1-2	Аспірант відповів не на всі питання контрольної роботи, не засвоїв необхідний матеріал.	
	0	Аспірант не відповів на жодне питання контрольної роботи чи не з'явився на контрольну роботу	
Залік	30	Аспірант демонструє глибокі знання, дає вичерпну відповідь на екзаменаційні та додаткові питання, впевнено аргументує свою позицію.	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА РЕЙТИНГОВОЮ СИСТЕМОЮ

Модулі	I	II
Лекції	0-9	0-7
Семінари	0-15	0-9
Самостійна робота (письмова робота – дослідницька студія)		0-20
Контрольні (модульні роботи)	0-5	0-5
Робота за модулями	0-29	0-41
Підсумковий контроль (залік)	0-30	
Всього за курс	0-100	

**Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної
університетської шкали оцінювання в національну 4-бальну шкалу
та шкалу ECTS**

Рейтинговий показник	Оцінка за ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
64-74	D (задовільно)	задовільно	
60-63	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

1-34	F (неприйнятно)	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Мінімальний пороговий рівень оцінки за роботу в семестрі (допуск до заліку) становить 35 балів. У разі отримання оцінки «неприйнятно» (нижче 35 балів) аспірант зобов'язаний повторно пройти курс навчання із зазначеної дисципліни. У разі отримання оцінки «незадовільно» аспірант має право на два перескладання: викладачеві та комісії. При цьому максимальна підсумкова оцінка після перескладання може бути лише «достатньо». Замість перескладання комісії аспірант може обрати повторне вивчення дисципліни.

ФОРМА ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль знань з метою перевірки рівня засвоєння слухачами певних тем навчальної програми відбувається під час проведення семінарських занять. Формами поточного контролю з дисципліни «Міжнародна інтеграція у світовій політиці» є опитування, аналіз пропонованих для ознайомлення наукових статей і монографій, дискусії щодо викладених у них проблем. Поточний контроль передбачає оцінювання відповідно до критеріїв, викладених у «Порядку і критеріях оцінювання».

Підсумковий контроль передбачає дві контрольні (модульні) роботи та залік. Контрольні роботи відбуваються у письмовому форматі, а залік у форматі усної співбесіди в очному режимі чи режимі відеоконференції. На контрольну роботу виносяться питання, що обговорювалися під час семінарських занять. На залік виносяться питання із запропонованого нижче переліку. За потреби ставляться додаткові/уточнюючі питання з обсягу навчального курсу.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Предмет світової політики.
2. Світова політика і міжнародні відносини.
3. Завдання міжнародної інтеграції.
4. Ступені міжнародної інтеграції.
5. Інтеграція як прояв глобалізації.
6. Цивілізаційний підхід до аналізу інтеграції у світовій політиці.
7. Основні теорії інтеграції.
8. Синергетична теорія інтеграції.
9. Функціональна теорія інтеграції.
10. Циклічна теорія інтеграції.
11. Конфліктологічна теорія інтеграції.
12. Теоретичне обґрунтування інтеграційного вибору України.
13. Передумови європейської інтеграції.
14. Історичні етапи європейської інтеграції.
15. Рада Європи в процесі європейської інтеграції.
16. НАТО і європейська інтеграція.
17. Європейське об'єднання вугілля і сталі
18. Європейське економічне співтовариство.
19. Основні положення Маастрихтського договору 1992 р.
20. Утворення та історичне значення Європейського Союзу.

21. Європейська комісія та її завдання.
22. Роль Європейського парламенту в процесі європейської інтеграції.
23. Проблеми і перспективи ратифікації першої Конституції ЄС.
24. Причини і проблеми розширення ЄС на Схід.
25. Піренейське розширення ЄС.
26. Скандинавське розширення ЄС.
27. Розширення ЄС 2004 року.
28. Проблема вступу Туреччини до ЄС.
29. Договірнo-правова база реалізації спільної зовнішньої та оборонної політики ЄС.
30. Роль ЄС в геополітичних “гарячих точках”.
31. Взаємовідносини ЄС і США.
32. Роль НАТО в інтеграції трансатлантичної (західної) цивілізації.
33. Інтеграційні утворення ісламської цивілізації.
34. Причини відсутності православних інтеграційних утворень.
35. Буддійсько-конфуціанські інтеграційні утворення.
36. Латиноамериканські інтеграційні перспективи.
37. Африканська периферія інтеграційних процесів.
38. Геополітичний підхід до дослідження інтеграційних процесів.
39. Неоєвразійський підхід до інтеграційних процесів.
40. Проблеми інтеграції та дезінтеграції на пострадянському просторі.
41. Шанхайська організація співробітництва.
42. Азійсько-тихоокеанське економічне співробітництво.
43. Асоціація співробітництва країн Південно-Східної Азії.
44. Україна і країни ЄС.
45. Україна і країни ШОС.
46. Україна і країни АСЕАН.
47. Україна і країни АТЕС.
48. Україна і країни ГУАМ.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Слухач зобов'язаний відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого розкладу, не запізнюватися. У разі дистанційних занять – завчасно перевіряти готовність технічних засобів, пристроїв та програмних продуктів до занять.

У разі відсутності: через хворобу – аспірант зобов'язаний надати відповідний документ гаранту освітньо-наукової програми, через поважні особисті чи родинні обставини – пояснювальну записку на ім'я гаранта освітньо-наукової програми.

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Виконання навчальних завдань і робіт має відповідати вимогам «Положення про дотримання академічної доброчесності науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Інституті історії України НАН України» <http://history.org.ua/uk/post/50146> (наказ № 2/1-од від 2.01.2024 року).